

Aplicació de la Reforma de la PAC

Tal i com ja hem anat explicant, la reforma de la Política Agrària Comuna, per bé que en les seves línies generals ja va quedar definida a finals de l'any passat, el cert és que encara té nombrosos interrogants pel que fa a la seva implementació, i particularment, en com acabarà afectant a les empreses agrícoles i ramaderes. La concreció d'aquests interrogants està tenint un procés lent, que sovint genera incertesa i inseguretat jurídica, particularment en un moment en el que s'ha de tramitar de nou la DUN de l'any 2014, essent coneixedors que aquesta tindrà efectes en tot aquest procés que no s'han acabat de concretar, particularment pel que fa en les eventuais transmissions de drets de pagament únic que es puguin produir al llarg de la campanya i el seu efecte a futur.

Entre els punts que es comencen a concretar podem apuntar:

La figura de l'Agricultor Actiu

Podran cobrar l'ajut de pagament base (antic pagament únic) els que responguin a la definició de "Agricultor Actiu" quan es tracti d'imports superiors a 1.250 €. Per sota d'aquest import no s'aplicarien bona part dels condicionants.

Al respecte s'establí una llista negativa d'activitats que en van quedar excloses de la definició i que finalment l'Estat Espanyol ha decidit NO ampliar. Per a ser considerat Agricultor Actiu caldrà que, dels ingressos agraris que el sol·licitant tingui, **les subvencions suposin menys del 80% del total.**

En aquest punt cal precisar que el límit, de moment, només s'estableix dins dels ingressos agraris, sense precisar quin percentatge deuen de representar aquests respecte del total. Atès la consideració legal dels "ingressos agraris", convindrà tenir en compte la diferent consideració que segons el dret pot tenir la imputació a la renda, en funció de si estem parlant d'una parceria o d'un contracte d'arrendament o d'altra figura legal. Cal tenir en compte, que en el cas de la parceria, de segur es tractarà de rendes de l'activitat agrària que computaran dins d'aquest mínim del 20% exigint, fet que indirectament pot revertir en una extensió d'aquesta figura del dret civil català, tot sovint oblidada a l'hora de legislar i que massa sovint genera conflictes a l'hora de garantir el cobrament d'ajuts com ara els agroambientals i d'altres. Per altra banda, convé advertir que si bé aquest criteri ha quedat establert pel cas de les persones físiques, encara no s'ha tancat com s'aplicarà ben bé aquest mateix criteri pel cas de les persones jurídiques.

En relació a les Comunitats de Béns: Atès que els ingressos agraris de les comunitats de béns són dels seus membres, vers l'any 2015, la Comunitat de Béns haurà d'identificar quins són els seus membres per a que es computin els seus ingressos agraris, de manera que la proporció 80% - 20% es faci de forma global, tenint en compte les ajudes que rep la comunitat de béns i els ingressos agraris globals dels seus membres.

Sistema Agrari de la Seguretat Social: No serà necessari estar donat d'alta en el sistema agrari de la Seguretat Social per a ser considerat Agricultor Actiu. El beneficiari haurà d'estar donat d'alta en el règim de la seguretat social que li correspongui.

Unitat Familiar: A l'hora de determinar la proporció 80% - 20%, els ingressos es prendran de forma conjunta si el matrimoni es troba en règim de guanys i per separat si hi ha separació de béns.

En el supòsit que un any la relació 80% - 20% no es compleixi per raons diverses (no s'ha venut la collita esperant preus millors, o bé s'ha sofert un sinistre per causes meteorològiques), es podrà optar per l'exercici fiscal anterior o fins i tot el precedent al mateix. En tot cas, cal recordar que si la collita estava assegurada, les primes de les assegurances tenen la consideració d'ingressos agraris.

Mínim per tenir dret a cobrar

S'estableix un límit inferior de 300 euros per poder cobrar la PAC que s'aplicarà a partir del 2017, per l'any 2016 s'establirà en 200 euros. Cal tenir present aquestes quanties, per si escau transferir aquests drets abans no es puguin ni cobrar ni transferir. Al respecte convindrà tenir present la reducció en els imports percebuts que s'aplicarà enguany.

El Càlcul dels Drets de Pagament Base - Anys de referència i la convergència interna d'imports

Tot i que queden punts per definir ja s'han començat a concretar alguns aspectes:

No s'acceptaran nous sol·licitants a cobrament (hauran de ser aquells que cobraven drets de pagament únic a l'any 2013), si un sol·licitant de la DUN dels darrers anys no cobrava els Drets de Pagament Únic no podrà participar del repartiment de drets de pagament base, cal esperar, però, majors concrecions de la norma pel que fa a les transmissions patrimonials, herències o adquisició de drets de pagament únic al 2014, que

hauran d'incorporar alguna salvaguarda en relació a la superfície de l'any 2013 si es vol que dita transmissió esdevingui permanent. Així, la superfície amb dret a ajut declarada al 2013, ens fixa el topall d'hectàrees per beneficiari, mentre que els imports del 2014 ens marcaran l'import del futur pagament base (imports que reflectiran la reducció d'enguany). Convé indicar que aquest fet pot donar lloc a distorsions als mercats ja que tindrem productors amb el mateix cultiu que accediran al pagament base i d'altres que no.

El Càlcul dels Drets de Pagament Base - convergència interna d'imports

Finalment apuntar que un cop es produeixi l'assignació de drets de pagament base al 2015, **els valors nominals obtinguts NO resultaran estables** a no ser que el total sigui inferior a 1.250 €. Per la resta s'aplicarà l'anomenada convergència interna. Això vol dir que els imports nominals assignats pujaran o baixaran (amb un màxim del 30%) en funció de la regió a la que estigui assignada l'explotació.

Regionalització

La delimitació i nombre de regions no es donarà a conèixer fins gairebé al mes de juliol d'enguany per evitar distorsions interessades, ja que ningú no escapa que aquell que declari en una regió d'imports elevats té motius per pensar que la convergència d'imports el beneficiarà. Les regions que s'establiran es preveu que siguin discontinues, tot cercant d'homogeneïtzar al màxim els imports dels perceptors, a fi de procurar que un nombre elevat de beneficiaris estiguin prop del promig.

El Càlcul dels Drets de Pagament Base - Reducció del Pagament Únic al 2014

Aquest any 2014 els actuals drets de pagament únic sofriran una reducció en el seu valor absolut en un 8,64% segons ha aprovat el FEAGA recentment. Aquesta reducció es traslladarà a tot el període següent.

Aquest fet, a banda de la retallada en si mateixa, es rellevant pel cas de transmissions de drets, i en el supòsit que aquest fet comporti quedar per sota dels 300 euros a percebre.

El cobrament de Pagament Base lligat a Pastures

S'estableixen els següents condicionants:

- S'ha acordat que totes les pastures hauran de tenir associada una explotació ramadera.
- Així mateix, l'explotació ramadera haurà d'estar inscrita al REGA i figurar com activa.
- Singularment, les espècies ramaderes de dita explotació hauran de ser compatibles amb l'ús de la pastura declarada (boví, oví, cabrum, equí i porcí extensiu o mixte).

- Igualment, també es mirarà un adequat dimensionament de la pastura en relació cabana ramadera declarada, aquesta haurà de ser superior a 0,20 Unitats de Bestiar Major (UBM) per hectàrea.
- Finalment, es vetllarà per un manteniment adequat de les pastures de manera que no seran acceptables condicions d'abandonament. Caldrà dur a terme una activitat anual sobre les superfícies declarades i disposar dels justificants de despeses que demostrin dita activitat.

L'Ajut per Vaca Alletant es pagarà desacoblat en un 50% i acoblat en un altre 50%

A partir de l'any 2015 desapareixeran els actuals drets de prima de vaca alletant, però els ramaders continuaran rebent les ajudes. El 50% del que reben actualment s'incorporarà al pagament base i l'altre 50% es pagarà pels animals que es tinguin. Això podria implicar en funció de la regió on es situï l'explotació que el pagament base de la mateixa sigui dels més alts de la seva regió productiva, fet que al seu torn comportaria una rebaixa progressiva fins arribar o bé a un 30% de disminució o bé al promig de la zona assignada en funció de la convergència interna, motiu pel qual convindrà esperar fins al moment que s'estableixin les regions per conèixer la distància al promig de la regió i com quedaran els imports a percebre al final del període de programació. Addicionalment, cal tenir en compte que amb caràcter previ a aquest procés, **ja a la campanya 2014 es produirà una reducció del 8,87% del valor de la prima per vaca alletant i de la prima complementària.**

Els ramaders d'Oví que actualment reben el pagament únic, rebran aquesta ajuda a partir del 2015 a través del pagament base. A més a més, rebran una ajuda addicional per cada ovella que tinguin, l'import de la qual dependrà del nombre d'ovelles que es declari cada any a l'estat espanyol.

Els drets especials actuals: Es substituiran per un pagament acoblat, en una quantia similar a la que reben actualment, sempre i quan el beneficiari compleixi amb la condició d'agricultor actiu i tingui animals. Queden, però, incògnites sobre la taula, com ara els efectes que es podrien derivar en el supòsit que un ramader decidís al 2014 convertir els seus drets especials en drets de superfície. Cal tenir en compte que en aquest cas tindria una declaració de superfície amb dret a ajuda corresponent a l'exercici 2014 en lloc de l'exercici 2013 fet que podria comportar que perdés l'ajut, i ja que al 2014 no hauria tingut drets especials tampoc no se li permetés l'accés al pagament acoblat. Es tracta, doncs, d'una casuística molt concreta que requerirà d'un assessorament individualitzat atenent a diferents aspectes com ara la tinença simultània a la DUN de drets normals i la presència de superfície declarada amb dret a ajut a l'any 2013.